

- 1 Je tu čas adventu...
- 2 S vedúcim fahárne rúr
- 3 S vedúcim oceliarne
- 4 Spomíname na Tisovec
- 5 Aktuálne z našich škôl
- 6 Pravidelné športové okienko

Zvýšený záujem o ŽP VVC s.r.o. nadviazanie pracovných kontaktov s AGH Univerzitou v Krakove

Zľava: Tomasz Tokarski, Sławomir Parzych, Martin Ridzoň, Rafał Dziurka, Krzysztof Wierczak

Dňa 23. novembra 2015 navštívila ŽP Výskumno-vývojové centrum s.r.o. delegácia odborníkov z poľskej univerzity AGH - Akadémie Gorniczo-Hutnicza IM. Stanislava Staszica v Krakove - Fakulty inžinierstva kovov a priemyselnej informatiky a Akademického centra materiálov a nanotechnológií.

Delegáciu tvorili Tomasz Tokarski, Dr. Inž. (zástupca riaditeľa výskumnej divízie III na Academic Centre for Materials and Nanotechnology AGH), Rafał Dziurka, Mgr. Inž. (asistent prof. Na AGH), Krzysztof Wierczak, Mgr. Inž. (AGH), Sławomir Parzych, Dr. Inž. (AGH).

Návštevu v priestoroch ŽP VVC s.r.o. privítal riaditeľ prof. Ing. Ľudovít Parilák, CSc., Ing. Martin Ridzoň, PhD., Ing. Pa-

vol Buček, PhD., a Ing. Milan Mojžiš, ktorí prezentovali oblasti výskumu a spolupráce ŽP Výskumno-vývojového centra.

Zástupcovia z AGH predstavili výskumno - vývojovú činnosť z oblasti výskumu materiálov pre špeciálne aplikácie a nových kovových materiálov.

Skupina potom spoločne navštívila výrobné priestory v ŽP a.s., v prevádzkárňach, kde ich sprevádzali technológovia, v oceliarni Ing. Juraj Havran, vo valcovní rúr Ing. Ľubomír Patin a v ťahárni rúr Ing. Stanislav Michalčík.

Zámerom stretnutia bolo nadviazanie pracovných kontaktov s AGH univerzitou v Krakove v oblasti výskumu materiálov, ale aj možnosti podpísania zmluvy o spolupráci.

Ing. M. Ridzoň

Pri výrobe ktoréhokoľvek druhu alebo typu výrobku je jedna z vecí, ktorej musí výrobná spoločnosť venovať zvýšenú pozornosť, poznať parametre kvality žiadané zo strany zákazníkov. Dôležité je pritom sledovať vývojové trendy v kvalite, aby v dostatočnom predstihu vedela výroba zareagovať na zmenené požiadavky. Metódy riadenia v oblasti

kvality sú spravidla sústredené na rast kvality konečného výrobku, zníženie známkovitosti, ale aj na celkové zlepšenie organizácie práce. Zákazník pociťuje nekvalitu výrobku veľmi bezprostredne, pretože kúpa nekvalitného tovaru znamená pre neho prirodzene riziko zo zlyhania výrobku.

Železiarne Podbrezová a.s., aby predchádzali takýmto ne-

RECERTIFIKAČNÝ AUDIT PODĽA NORMY API Q1

gativným javom, svoj systém riadenia kvality výroby zdokonaľujú nepretržite, o čom svedčia aj získané certifikáty na systém manažérstva kvality. Železiarne Podbrezová a.s.

majú oprávnenie (licencie) dodávať naše výrobky podľa špecifikácií API 5L a 5CT už od roku 1991. Bol to jeden z prvých výrobných certifikátov, ktoré Železiarne

Podbrezová získali. Postupom času sa vyvíjali požiadavky na systém kvality pre dodávateľov pre americký petrolejársky priemysel, čoho výsledkom je v súčasnosti platná norma – deviate vydanie API Q1: „Norma pre požiadavky na systém manažérstva kvality určená pre organizácie vyrábajúce pre petrochemický plynárenský priemysel“. S pravidelnou opakovateľnosťou v trojročných intervaloch podľa požiadaviek normy, vykonali oprávnení audítori p. Lulek a p. Štrunc v dňoch 24. – 26. novembra 2015 recertifikačný audit v našej spoločnosti. Audit bol vykonaný na profesionálnej úrovni, podľa prvkov takmer celej normy, a boli preverené prevádz-

karne a oddelenia: referát zabezpečenia kvality, valcovňa rúr, odbor riadenia kvality, odbor predaja a marketingu, odbor zásobovania, právny odbor, personálny odbor, odbor technického a investičného rozvoja a centrálna údržba.

Počas auditu audítori identifikovali malé nezhody, z čoho vyplýva povinnosť na odstránenie zistených nezhôd, do šesťdesiatich dní reagovať a prijať nápravné opatrenia na odstránenie zistených nezhôd.

V záverečnom vyhodnotení nás audítori ohodnotili ako výrobcu, ktorý je schopný dodávať kvalitné výrobky pre americký petrochemický priemysel a po prijatí nápravných opatrení nám bude platnosť licencie predĺžená o tri roky.

Za ochotu spolupracovať počas celého auditu ďakujeme všetkým našim auditovaným zamestnancom.

Ing. Jozef Turis, vedci Gork

Po poslednom domácom zápase v jesennej časti Fortuna ligy objektívom A. Nociarovej. Čítajte na 8. strane.

Čas adventu...

V nasledujúcu nedeľu zapálime druhú adventnú sviečku. Už od siedmeho storočia nášho letopočtu sa ľudia štyri nedele pred Štedrým dňom chystajú na narodenie Ježiša. Po skončení poľnohospodárskych prác, po oslavách vďakovyzdania úrody, nastáva obdobie zimného kludu, prípravná doba na Vianoce - Advent. Advent, z latinského slova adventus, čiže príchod alebo očakávanie je súborný názov pre prvé štyri nedele cirkevného roku. Myslí sa tým príchod historický, každoročne sa opakujúci a príchod apokalyptický, druhý príchod Krista. Jeho počiatky siahajú do dob pápeža Gregora Veľkého, ktorý ho zaviedol okolo roku 600. Jeho trvanie nebolo vždy rovnaké, pohybovalo sa od 4 do 8 týždňov. Postupne od roku 922 sa záväzne ustálilo na 4 týždenné obdobie, s tým, že sa začína nedeľou, ktorá je najbližšie k 30. novembru. V kresťanskom chápaní bol advent časom pokánia, zamyslenia sa nad sebou. Behom tejto doby žili ľudia tajomstvom očakávania príchodu vykupiteľa. Čas, ktorý charakterizujú prípravy na príchod Krista, možno nazvať obdobím kajúcnosti a očistenia človeka.

Advent sa začal 29. novembra. Každá nedeľa adventu má svoj špecifický liturgický význam. Prvá nabáda na bedlivosť, druhá je v znamení pokánia a tretia sa nesie v znamení radosti. Hoci pre advent je typická fialová farba, práve v tretiu

mo, výnimkou boli malé predvianočné kolektívne posedenia a školské besiedky. Posledný novembrový deň sa spájal najmä s tradíciami v hľadani lásky. Vtipnou radou bolo hľadanie mena budúceho životného partnera pri vrátnach chlieva nejakého živzdu. Pri vyslovovaní mužského mena, ak svinka zakvíkala, tak sa mal volať ten pravý. Aj varenie halušiek, do ktorých si dievky ukrývali mená rôznych mužov, bolo zábavkou. Halušky dali dievky variť. Prvá haluška, ktorá vyšla v hrnci nahor, ukrývala meno toho správneho. Ak chcela dievka vedieť povolanie svojho vyvoleného, naliala cez veľkú dierku starého kľúča kúsok olova do vlažnej vody a podľa vzniknutého tvaru zistila, čo bude jej milý robiť.

Celé adventné obdobie sa spájalo s mocnejšími magickými silami. Ľudia kedysi verili, že práve v tomto čase majú temné stvorenia väčšiu moc a potrebujú sa pred nimi viac chrániť. Aj to bol dôvod rušenia zábav a rodiny sa zdržiavali väčšinou doma spolu. Jedinou spoločnou aktivitou boli priadky, kde sa stretávali ženy z celej dediny. Počas nich sa spievalo, klebetilo a zabávalo. Zároveň pripravovali vlnu na ďalšie použitie a spríjemňovali si tak dlhé večery.

Nastali „strídžie“ dni, ktoré boli vo sviatok Lucie, Barbory a Ondreja. V tieto dni sa ľudia viac chránili a snažili sa vyháňať z obydli zlych duchov. Na Luciu trebárs chodili po dedine dievčatá zahalené

adventnú nedeľu, ktorá sa nazýva Gaudete, ju nahrádza veselšia ružová. Akoby už táto farba zvestovala a nabádala k oslavám a radosti. Štvrtá adventná nedeľa hovorí o udalostiach bezprostredne pred narodením Ježiša. Adventné obdobie vrcholí vigíliou.

Nakoľko advent sa vyznačuje dvojakým očakávaním (narodenie a druhý príchod), je rozdelený na dve časti. Prvá časť dáva dôraz na očakávanie druhého príchodu Krista a druhá je prípravou veriacich na stretnutie s Kristom pri jasliach. Sedemnásty december tvorí hranicu tohto rozdelenia.

Klasickým symbolom adventného obdobia je adventný veniec. Tento symbol sa do užívania dostal podstatne neskôr, ako samotné oslavy adventného obdobia. Prvá zmienka o ňom pochádza až z 19. storočia, presnejšie z roku 1838 z Hamburgu, kedy teológ Johann Heinrich Wichern zavesil veniec na dvere sirotinca. Pod vencom bola pokladnička na milodary pre opustené deti. Wichern pripieval každý deň na veniec jednu sviečku. Dnes sa už na adventných vencoch používajú len štyri sviečky symbolizujúce štyri adventné nedele.

Staroslovenské adventné zvyky

Na Katarínu sa konala posledná zábava a trvalo to až do druhého vianočného sviatku. Ľudia sa pripravovali na oslavu príchodu spasiteľa a venovali sa skôr domácim prácam, prípadne predprípravám na Štedrý večer. V adventnom období nebol síce prísny pôst, ale jedlo sa stried-

v plachtách a pomocou husích pier vyhánali zo všetkých kútov nepriaznivé energie. Už tradičné bolo vyradovanie lístkov s menami chlapcov. Posledný lístok otvárali na Štedrý večer a to mal byť ten vyvolený. Od Lucie sa predpovedalo počasie na budúci rok. Každý deň predstavoval jeden mesiac. Ak bolo na Ondreja mrazivo, nemuseli sa obávať povodní a častých dažďov. Naopak, ak bolo v tento deň príliš teplo a objavovali sa ešte včely, znamenalo to pre budúci rok málo úrody. Na východnom Slovensku do polovice 20. storočia sa veľmi dbalo na to, aby všetky dvere na hospodárskych budovách a dome boli za ranného zvonenia zatvorené, inak by mohli bosorky uškodiť domácim zvieratám i ľuďom. Počas Strídžích dní pridávali dobytku do krmiva cesnak a petržlen na ochranu pred nepriaznivými silami. Obchádzali hospodárstvo so svätenou vodou, kreslili kríže na dvere, len aby ochránili svoju rodinu a majetok. Počas tohto obdobia pripravovali celú domácnosť na príchod Vianoc. Dom musel byť čistý, upratovaný, aby jeho obyvatelia boli v nasledujúcom roku zdraví.

V dnešnej uponáhľanej dobe už nedokážeme z hĺbky duše vnímať advent ako čas ticha a pokoja. V duchu prichádzajúcich Vianoc si však ľudia zdobia svoje príbytky, aj keď už nejde o tradičnú domácu výrobu ozdôb. Od Vianoc nás delia ešte tri týždne. Čo tak vychutnať si toto obdobie trochu starosvetky? Uživateľ si v pohode aj čaro predvianočných dní.

* Predvianočná anketa *

Čo máte na Vianociach najradšej?

Zhovárala sa: O. Kleinová

Foto: I. Kardhordová

Branislav PREDAJNIANSKY,
doprava

- Najradšej mám tú vianočnú pohodu a rodinný klud. Keď sme všetci zdraví a keď nič nenaruša sviatočnú atmosféru Vianoc a ja sa môžem venovať svojej rodine a deťom.

na gauč a užívala som si sviatočné ticho a vôňu ihličia pri stromčeku. Teraz sa hlavne teším na pečenie koláčikov a medovníčkov s mojimi vnúčatami. Všade je vysypaná múka, polepené cesto, ale je tu super pieť spolu s nimi. Mám rada vôňu vianočnej kapustnice a pohár vína k tomu počas jej varenia...

Marcel DANOVE,
ťahareň rúr, obľúkareň

- Na Vianociach mám najradšej tú neopakovateľnú atmosféru vďaka nás, vôňu koláčov šíriacu sa celým bytom a kdesi v kúte stojí stromček osvetľujúci celú izbu. Sú to najkrajšie sviatky roka, ktoré prežíva celá rodina spolu. Najviac sa však teším na iskričky v očiach detí pri rozbalovaní darčiekov.

Marianna BELKOVÁ,
valcovňa rúr

- Na Vianociach mám najradšej to, že sa stretne celá rodina pri jednom sviatočne prestretom stole. Ak sú všetci zdraví a všade vládne pohoda, to je na nich to najkrajšie.

Ing. Marcel RONČÁK,
oceliareň

- Nemôžem povedať, že niečo je naj. Celá tá atmosféra je výnimočná. Začína sa tým, že deti sa tešia na blížiacu sa sviatky. Pokračuje to neistotou pri výbere darčiekov a nakupovaní jedla na štedrovečerný stôl. Nasleduje stres pri ozdobovaní stromčeka, varení, pečeni a prestieraní. Po samotnom požití všetkých tých vianočných jedál, takmer vždy príde brucha bôľ. Rozbalením darčiekov sa rozžiaria oči našich detí a sledovaním treskúcej zimy von oknom ma zahreje pri srdci teplo domova, veď sú Vianoce.

Ing. Viera DUBCOVÁ,
personálny odbor

- Mám pocit že čaro „dnešných“ Vianoc sa pomaly vytráca. Keď som s deťmi chodila na sviatky k mojim rodičom, tak som milovala ráno v prvý sviatok vianočný. Všetci ešte spali a ja som si sadla s mamiou opekancov a hrnčekom kávy

S Ing. Jozefom Michálikom, vedúcim ťahárne rúr

Najvyššiu výrobu sme dosiahli v marci

Rok 2015 ste odštartovali s dostatočným množstvom zákaziek. Aký bol vývoj situácie do dnešných dní?

- Skutočne, výrobu v prvom kvartáli tohto roka sme odštartovali veľmi dobre. Ročný finančný plán v sortimente presných bezvíkových rúr bol 53 000 ton, pričom v prvom kvartáli sme vyrobili 13 993 ton a plán splnili na 105 percent. V marci sme vyrobili 5 004 ton presných bezvíkových rúr, pri metrovej hmotnosti 1,57 kg/m to bola najvyššia výroba v pokrízovom období.

Žiaľ, v priebehu roka sa situácia v oblasti zákaziek zhoršila a podľa predpokladov bude ročná výroba ukončená na úrovni približne 47 000 ton, t.j. na 89 percent z ročného finančného plánu. Napriek nepriaznivej situácii na trhoch so štandardnými rúrami pre strojársky ale i energetický priemysel, môžeme dosiahnuť výsledok hodnotiť ako dobrý, na čom majú zásluhu aj pracovníci nášho obchodného úseku.

Objem zákaziek pre stredisko presne delených rúr bol v jednotlivých mesiacoch na rovnakej úrovni, t.j. okolo 150 ton a ročný finančný plán by mal byť splnený na 93 percent. Predpokladáme, že tohtoročná výroba v sortimente galvanizovaných rúr bude na

úrovni zhruba 1 330 ton, z čoho vychádza splnenie finančného plánu výroby na 104 percent.

V stredisku oblúkareň predpokladáme výrobu na úrovni 2 030 ton rúrových navarovacích oblúkov a redukcii, a plnenie finančného plánu výroby na 63 percent.

Naplnili sa vaše predsavzatia v oblasti zlepšovania stav-

rostlivosti o výrobné zariadenia a zvyšovania kvality výrobkov?

- V oblasti zlepšovania starostlivosti o zariadenia sme urobili niekoľko krokov. Jedným z nich bolo anulovanie doteraz zavedenej metódy 5S a jej znovuzavedenie po jednotlivých krokoch. Určili sme konkrétnu zodpovednosť zamestnancov za poriadok a technický stav zariadení. So spolupracovníkmi z centrálnej údržby sme vypracovali harmonogramy pravidelného čistenia a udržiavania strategických zariadení, ktoré sa snažíme dodržiavať. Úloha si vyžaduje zmenu myslenia našich zamestnancov, preto v nej budeme pokračovať aj na budúci rok.

Ďalším predsavzatím bolo zvyšovanie kvality. Aj keď nie je ešte koniec roka predpokladáme, že náklady na reklamácie v roku 2015 budú na úrovni prvej tretiny roka 2014. Nakoľko minulý rok nebol pre nás v tomto smere priaznivý, nemôžeme sa s týmto

Regalový zakladač – expedícia ťaháme rúr

výsledkom uspokojiť, hlavne preto lebo počet reklamácií je približne na rovnakej úrovni ako v roku 2014. Samozrejme, musíme brať do úvahy neustále sa zvyšujúce požiadavky našich zákazníkov na kvalitu, hlavne v strojárskom priemysle, kde je trendom používať náš polotovary do častí strojov s minimálnymi nákladmi na ďalšie spracovanie. Zlepšovacie kvality je neustály proces vylepšovania systému a takisto je spojený s prístupom zamestnancov.

K akým zásadnejším zmenám došlo v priebehu roka vo výrobe I. a II.?

- V tomto roku sa ukončil proces zlučovania prevádzkarne ťaháreň rúr a bývalej prevádzkarne hutníckej druhovýroby spojením ekonomik a výrobnjej evidencie.

Jednou z oblastí, ktorou sa veľmi radi pochváľime, je bezpečnosť pri práci. V spolupráci s odborom bezpečnosti a životného prostredia sa nám systémovými opatreniami podarilo znížiť počet registrovaných úrazov, v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka, o 52 percent.

Do konca roka zostáva pár týždňov. Čo bude ich prioritou?

- Hlavne pracovať bezpečne, aby sme mohli všetci v zdraví prežiť vianočné sviatky v kruhu rodín, splniť stanovené výrobné úlohy v požadovanej kvalite a v spolupráci s centrálnou údržbou, energetikou a externými firmami ukončiť generálnu opravu žihacej pece č. 3, ktorá v tomto období prebieha.

Ďakujem všetkým zamestnancom ťahárne rúr, ale aj pracovníkom zo spolupracujúcich prevádzkarní a odborov za odvedenú prácu a pozitívny prístup pri riešení problémov.

(vk)

S Ing. Miroslavom Domovcom, CSc., vedúcim oceliarne

PRIPRAVUJEME SA NA STREDNÚ OPRAVU

K akým zmenám došlo v priebehu roka vo výrobnom režime?

- Podobne ako v ostatných prevádzkarniach, aj v oceliarni bola situácia vo výrobe komplikovanejšia ako v minulých rokoch. Od začiatku roka sme začali vyrábať v šesťdňovom (trojzmennom) pracovnom režime. Horšia situácia v poslednom období si vyžiadala od 5. októbra 2015 redukovanie výrobného procesu na päťdňový (trojzmenný) pracovný režim, čo malo čiastočne negatívny dopad na plnenie úloh podľa finančného mesačného plánu. Aj napriek dobrým výsledkom za prvých desať mesiacov tohto roka - kedy sme boli vo výrobe ocele výrazne v „plusových číslach“ - predpokladaný výsledok bude zhruba o 5000 ton ocele nižší, ako stanovuje finančný plán, t.j. na úrovni asi 315 tisíc ton ocele za rok 2015. **K prioritám tohto roka patrilo aj rozšírenie ponuky odlievajúcich blokov. Aké formáty pribudli?**

- Medzi priority v inováciách výroby v tomto roku patrí zavedenie výroby nového formátu kontinuálne odlievanej bloku - kruhu 240 milimetrov. Tento formát sme najprv skúšobne otestovali vo februári na 1. prúde zariadenia plynulého odlievania ocele (ZPO), ktorý sme odlievali spolu s kruhom priemeru 210 milimetrov a po zvýšení požiadaviek výrobného množstva sme ho začali štandardne odlievať na troch prúdoch od októbra 2015. Súčasne sme

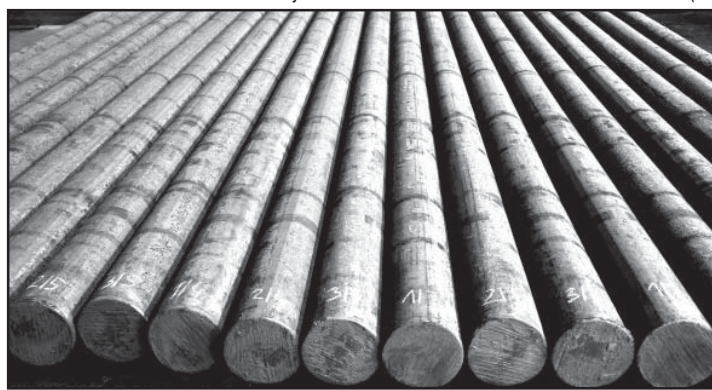

počas celého roka spolu s technickým úsekom a dodávateľom technológie rekonštruovaného ZPO firmou Danieli, pripravovali podmienky pre výrobu ďalšieho nového formátu - kvadrátu 105 milimetrov. V súčasnosti sú už technicky a technologicky pripravené a navrhnuté všetky rizikové uzly výroby tohto extrémne malého formátu. Po výrobe nevyhnutného strojného doplnkového zariadenia na ZPO, ako kompletne teleso kryštalizátora vrátane medenej vložky, sekundárneho chladenia, prechodového kusa zátokovej tyče, vrátane nového systému upchávania zátky pred štartom liatia v kryštalizátore, by sme tento formát chceli skúšobne odlievať na jednom

prúde asi v štvrtom mesiaci budúceho roka. **Čo bude prioritou posledných týždňov roka?**

-Do konca roka 2015 už neostáva veľa času, naša prevádzkareň skončí výrobu 18. decembra 2015 a od 19. do 23. decembra 2015 bude prebiehať vo všetkých strediskách stredná oprava. Aj keď nie sú plánované počas opravy mimoriadne náročné opravárenské práce, činnosti sa sústredia predovšetkým na opakujúce sa preventívne výmeny častí zariadení, vyčistenie, kontrolu a premazanie dôležitých technologických uzlov a výmenu opotrebovaného strojného a elektrického zariadenia, ktoré sa z časových dôvodov nedajú urobiť počas výrobného cyklu.

(vk)

Kontinuálne odlievajúce bloky objektívom I. Kardhordovej

Zo sveta ocele

Materiáloví vedci z Jülichu vyvinuli novú ocel, ktorá lepšie odoláva častému striedaniu zaťaženia v parných elektrárnach. Materiál, označovaný ako HiperFer je zaťaženejší a menej citlivý na koróziu ako doposiaľ používané zliatiny. Za zhrnutie základných výsledkov v odbornom časopise „Material Science and Engineering A“ dostali vedci v Londýne cenu Hatchett Award 2015. Cena je sponzorovaná brazílskou firmou CBMM, najväčším svetovým producentom nióbu a práve tento prvok je v novom materiáli z Jülichu obsiahnutý.

... Klesajúca spotreba ocele, komplikované podmienky na trhoch a tlaky na ochranu životného prostredia povedú v Číne k zatváraniu oceliarní. V najbližšej dekáde by sa ich počet mal zredukovať zo súčasných päťsto na približne dvesto závodov. Myslí si to prezident čínskej asociácie výrobcov ocele Li Xinchuang. Tvrdí, že v nasledujúcich rokoch mnoho neefektívnych hutníckych spoločností zatvorí, čo povedie k masívnemu prepúšťaniu. Týchto zamestnancov bude treba preškoliť. Asociácia podporuje hutnícke firmy, aby sa zamerali na technické inovácie. Podľa Li Xinchuanga klesne spotreba ocele v najľudnatejšej krajine sveta do roku 2020 pod 600 miliónov metrických ton za rok a do roku 2030 dokonca pod 500 miliónov metrických ton. V roku 2014 klesla spotreba ocele v Číne o 3,4 percenta na 738,3 milióna metrických ton. Výrobu utlmí aj program na obchodovanie s emisiami, ktorý by mala Čína predstaviť v roku 2017. (Svet o oceli)

Nový závod v Podbrezovej

Uvedenie parnej železnice do prevádzky v Anglicku (1825) našlo ohlas aj v rakúsko – uhorskej monarchii. V roku 1837 rozhodol hlavný komornogrófsky úrad v Banskej Štiavnici poveriť Hronec vybudovaním novej valcovne železničných koľajníc. Pristúpilo sa k budovaniu pudlovne a valcovne v Podbrezovej. Valcovňa bola prvá na Slovensku i v Uhorsku, kde sa vyrábali železničné koľajnice. Podľa pôvodného plánu mala vyrábať ročne okolo 85 tisíc viedenských centov koľajníc. Významnou zmenou ďalších desaťročí bol presun správy erárneho komplexu z Hronca do Podbrezovej.

Tisovec pomáha

Spustením pudlovne a valcovne v Podbrezovej sa erárne žele-

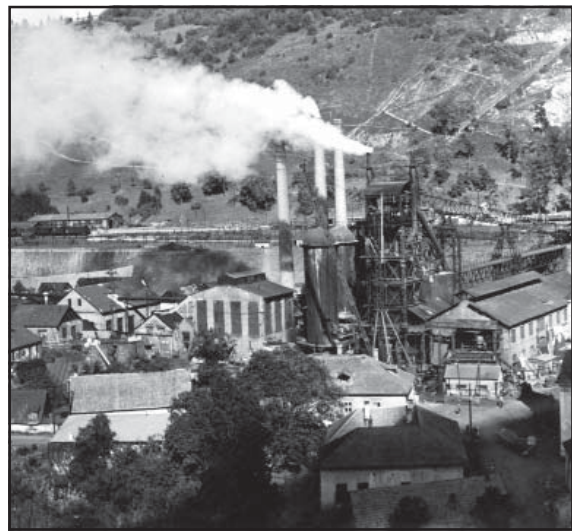
zárny do železa, nestačili. V roku 1855 došlo k zbúraníu najväčšej vysokej pece erárneho komplexu, ktorá sa nachádzala v Tisovci. Namiesto nej postavili novú, ktorej ročná kapacita bola 60 – 70 tis. vied. centov, t.j. až 3920 ton (zlikvidovaná stará pec mala kapacitu 24 – 28 tis. viedenských centov). Nová pec bola vysoká 12,5 metra a dosahovala najhospodárnejšie výsledky v celom komplexe. Spotrebovalo sa v nej priemerne 8,26 stôp³ tvrdého dreveného uhlia na viedenský cent železa. Dobrý výsledok, nakoľko v ostatných pečiach na Slovensku bola spotreba tri až štyrikrát väčšia.

Kríza a rekonštrukcie

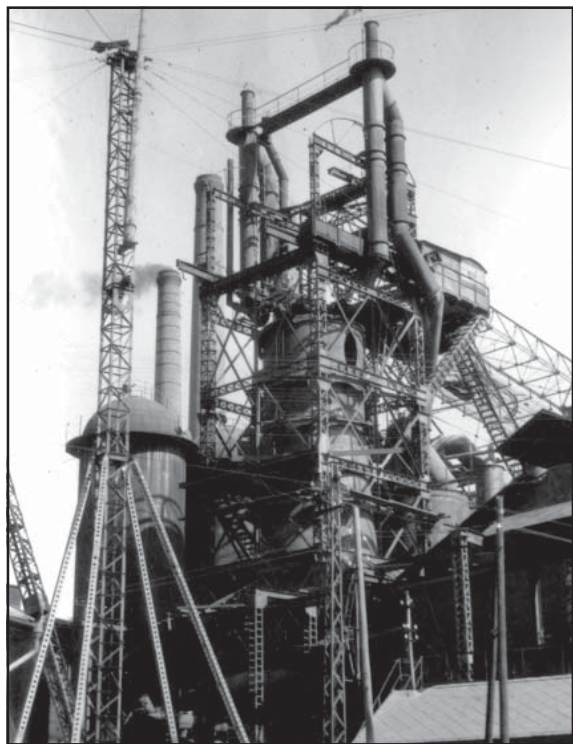
Kríza v rokoch 1858-1861 zasiahla erárne železiarne, čo sa odrazilo aj na vývoji Tisovca. Odbytové ťažkosti, strata trhov prinútili vý-

la v podbrezovských železiarňach v r. 1858 – 1862. Mala vyriešiť zásobovanie surovým železom, modernizáciu skujňovania (pudlovaním) a riešiť celkový výrobný program (prechod valcovne na univerzálne využitie umožňoval aj valcovanie plechov, ktoré dovtedy dovážali zo Štajerska). Po rekonštrukcii boli erárne železiarne považované do konca 60-rovok 19. storočia za najmodernejšie na Slovensku. Na trh dodávali tyčové železo o 30 grajciarov lacnejšie, ako okolití výrobcovia.

Po rokoch prechodnej stagnácie (1861-1867) nastala konjunktúra, v rámci ktorej sa v rokoch 1865 - 1875 v monarchii zvyšila výroba železa z 292 tisíc ton na 607 tisíc ton. Uhorským ministerstvom financií bol v roku 1869 schválený návrh na dokončenie výstavby

Plameň vysokej pece v Tisovci vyhasol pred 50 rokmi

ziarne na Pohroní stali jediným podnikom na Slovensku, ktorý nepredával surové železo, ale dokonca k nemu ešte ďalšie pripúval. Ani šesť vlastných vysokých pecí či skutočnosť, že erárny komplex bol najväčším výrobcom

robcov hľadať nové cesty – žiadať ochranné clá pred dovozom z cudziny, železnice na zvýhodnenie prepravy, zníženie daní... Menšie zastarané podniky zanikali, kapitálovú silnejšie sa modernizovali. Najrozsiahlejšia rekonštrukcia bo-

Podbrezovej a postavenie ďalšej vysokej pece v Tisovci (1869-1873).

Ani táto konjunktúra nemala trvalý rast, opäť dochádzalo k prebytku výroby a malé podniky na trhoch prehrávali. Po 139 rokoch zanikla pec v Ponikách, po znížení výroby bola v roku 1877 odstavená vysoká pec v Pohronskej Polhore, zanikli hámré v Bystrjej (1867), v Moštenici (1878), v Jasení (1880), valcovňa v Osrblí (1880) a odpredaný bol aj hámor vo Vajskovej. Zanikol starý Chvatimech a nový bol prebudovaný (1870) na valcovníu plechov. Dokončená bola výstavba druhého krídla podbrezovskej valcovne (1875) a popri valcovaní rôzneho tyčového materiálu sa začalo aj s výrobou hrubých plechov. Vysoká pec v Tisovci získala železničné spojenie (1874), ale Podbrezová bola aj naďalej bez železnice, tzn. že nedošlo k zníženiu nákladov na prepravu.

V apríli 1881 bola v Budapešti zriadená i zvláštna správa pre erárne železnice Uhorska, ktorú viedol Anton Kerpely, železiarsky odborník a vysokoškolský profesor. Vypracoval rozsiahly návrh na rekonštrukciu železiarní v Podbrezovej, realizovaný v r. 1881-85 nákladom 25 miliónov zlatých. Výroba po rekonštrukcii vzrástla takmer 6-násobne. Železiarne prišli na trh s novými výrobkami, dovtedy v Uhorsku

nevyrábanými. Spojenie Tisovca s Podbrezovou sa zlepšilo až 30. novembra 1896, po otvorení železničnej trate na trase Tisovec – Brezno.

Ďalšie krízové obdobie (1900-1903) zasiahlo tento erárny komplex tým, že bola jedna vysoká pec v Tisovci odstavená, výroba v podbrezovskej oceliarni bola odstavená, obmedzená bola aj výroba v Piesku a na Chvatimechu. Závod Hronec bol odpredaný firme Bartelmus.

Úpadok železiarstva, nerentabilita a straty

Československá republika už od svojho vzniku patrila vzhľadom na rozsah výroby na jedného obyvateľa medzi prvých desať najpriemyselnejších štátov vo svete (v Čechách bolo priemyselne činných 40 percent obyvateľstva a na Slovensku len 17,8 percenta). Ďalšia hospodárska kríza (1921-1923) pomohla urýchliť proces odbúravania slovenského priemyslu, ktorý bol väčšinou v rukách zahraničného, najmä maďarského kapitálu. Z 15 vysokých pecí na Slovensku bolo po I. svetovej vojne spustených do prevádzky už len 11. Už v prvom roku republiky výroba surového železa na Slovensku klesla na úroveň 2,6 percenta. Dňa 23. novembra 1918 bola výroba v dvoch pečiach v Tisovci zastavená. K spusteniu koksovej pece došlo 7. februára 1920, ale druhá - na drevené

uhlie, bola zbúraná. Ďalší vývoj Tisovca začal byť problematický, nakoľko prevádzka bola vysoko stratová. Likvidácia tohto závodu bola navrhnutá už v roku 1920 s tým, že vysokopecná výroba surového železa mala byť premiestnená do Podbrezovej, časti Štiavnička. Podbrezovské železiarne mali byť zmodernizované, aj s obnovením ťažby rudy. Zámery sa však neuskutočnili, komplex bol (1938) predaný koncernu Zbrojovka Brno a v roku 1941 koncernu Göring Werke.

Vzrast železiarskej výroby

Po oslobodení nastala nová éra v rozvoji Slovenska, v rámci ktorej pribudol celý rad nových závodov. Len v rokoch 1945 – 1960 pribudlo 225 nových veľkých priemyselných závodov. Vzrástla železiarska výroba, popri náraste železiarstva a na Slovensku len 17,8 percenta). Ďalšia hospodárska kríza (1921-1923) pomohla urýchliť proces odbúravania slovenského priemyslu, ktorý bol väčšinou v rukách zahraničného, najmä maďarského kapitálu. Z 15 vysokých pecí na Slovensku bolo po I. svetovej vojne spustených do prevádzky už len 11. Už v prvom roku republiky výroba surového železa na Slovensku klesla na úroveň 2,6 percenta. Dňa 23. novembra 1918 bola výroba v dvoch pečiach v Tisovci zastavená. K spusteniu koksovej pece došlo 7. februára 1920, ale druhá - na drevené

uhlie, bola zbúraná. Ďalší vývoj Tisovca začal byť problematický, nakoľko prevádzka bola vysoko stratová. Likvidácia tohto závodu bola navrhnutá už v roku 1920 s tým, že vysokopecná výroba surového železa mala byť premiestnená do Podbrezovej, časti Štiavnička. Podbrezovské železiarne mali byť zmodernizované, aj s obnovením ťažby rudy. Zámery sa však neuskutočnili, komplex bol (1938) predaný koncernu Zbrojovka Brno a v roku 1941 koncernu Göring Werke.

Spomienky priameho účastníka odstávky vysokej pece Ing. Jána Greschnera:

„Druhého septembra 1955 som nastúpil do Švermových železiarní Podbrezová, do závodu Tisovec, ako pomocný majster k vysokej peci. Vždy pred odchodom z práce som kontroloval chod pece, prešiel, a to nielen v dennej, ale aj večernej a nočnej zmene, celý závod. Často som navštevoval laboratórium pri kostole, kde býval laborant Jozef Kováč. Vykonával som tam rozboru plynu a so spolupracovníkom Antonom Heinrichom vzorkovali rudu. Vysoká pec pracovala nepretržite, bez odstávky. Prišli roky šesťdesiate a s nimi zrušenie prevádzky vysokej pece. S touto skutočnosťou sa osadenstvo závodu nechcelo zmieriť,

usilovalo sa o jej záchranu. Pečiari zorganizovali demonštráciu v Banskej Bystrici, kde bol vtedy prítomný aj prezident republiky Antonín Novotný. Strojník z parnej elektrárne Jozef Macuriak vtedy povedal: „Keď nebude vysoká pec, tak nebudete prezidentom ani vy“ a jeho proroctvo sa o tri roky naplnilo. Potom prišiel 18. máj 1965, kedy hutníci z tisovskej pece dopravní oheň na zapálenie prvej vysokej pece vo VSŽ Košice. Spolu s ohňom z Tisovca odchádzalo okolo tridsaťpäť rodín za prácou do VSŽ, nakoľko železiarska výroba bola do tohto obdobia rozhodujúcim odvetvím Tisovca. A ako prebiehala odstávka pe-

ce? Spomínam si na túto udalosť a s úctou sa skláňam pred osadenstvom, ktoré odstavenie vysokej pece bojkotovalo. Do Tisovca sme prišli tri dni pred odstavením pece, na ktorej visela čierna zástava. Spolu s Ing. Bohumilom Samekom sme pripravili pec na sfúkание (prestali sme zaväzovať pec rudou, vápencom, koksom). Na lane sme pustili do pece sondu, aby sme vedeli, kam až siaha sfúkание. V noci nám sondu niekto ukradol. Pec sme sfúkali až po rozpor bez sondy a následne kolega nariadil pre lepšiu orientáciu urobiť do pláštá pece diery. To rozzúrilo tavičov, ktorí ho prinútili závod opustiť. Spolu s ním odišiel

aj riaditeľ Švermových železiarní. V závode zostal len Ing. Kabát a ja. Taviči vysokej pece zo „šichťy“ Jána Klincku odmietli vykonať posledný odpich. Zahučala siréna a všetci robotníci sa spolu s rodinami sústredili na odlievacom poli. Siréna spotrebovala skoro všetku paru, potrebnú na vetranie potrubia a prašníkov. Bolo tu reálne riziko, že pri prerušení vetrania paru môže dôjsť k tvorbe traskovej zmesi plynu, vzduchu a prašníkov explodujú. Nariadil som preto zakúriť pod kotlami a zdvihnúť tlak pary. Kuriči môj príkaz pochopili ako ďalšiu možnosť udržania pece v chode. Začali usilovne na fúrikoch vozíť uhlie,

rozkúрили kotle, aby bola dost pary na vetranie potrubia a udržanie dúchadla v chode. Po odmietnutí urobiť posledný odpich som sa rozhodol pec zatopiť. Príkázal som Jánovi Kriškovi pustiť do pece vodu. Keď začala voda tiecť na formy (výučny) dokončil som odstavenie pece zastavením parného dúchadla. Strojníci tento nádherný parný stroj s dúchadlom veľkými kladivami „puckami“ znefunkčnili. Nakoniec sme sa s osádkou poslednej zmeny podpísali na hutnícky klobúk, ktorý je v súčasnosti exponátom Hutníckeho múzea ŽP.“

Z archívnych materiálov spracovala V. Kúkolová

Zo života našich škôl

Téma bola poučná a študentov zaujala

Dňa 19. novembra sa uskutočnila v Súkromnej strednej odbornej škole hutníckej Železiarne Podbrezová prednáška pre študentov na tému: „Partnerské vzťahy a rodina,“ ktorú zorganizovala Marcela Tokárová - Nalis, za podpory občianskeho združenia „Slobodné krídla“ a finančnej podpory VÚC Banská Bystrica. Spýtali sme sa jej, čo ju viedlo k zorganizovaniu prednášky na túto tému.

„V prvom rade by som chcela vyzdvihnúť záujem VÚC v Banskej Bystrici a rovnako aj záujem vedenia súkromného gymnázia o vzdelávanie študentov v oblasti ich súkromného života. Všetci vieme, že vytvoreniu stabilnej rodiny predchádza rozvoj povahových vlastností mladého človeka a získanie vedomostí o tom, ako si vytvorí stabilný a harmonický

vzťah. Problémy partnerského spoluzitia sa dotýkajú nielen dospelých rodičov, ale aj ich detí, ktoré sú práve v období vytvárania prvých vzťahov a vo veku, kedy sa formuje ich osobnosť už na vyššej úrovni. Preto som oslovila spisovateľa Miroslava Farkaša, ktorý sa špecializuje na problematiku vytvárania vzťahov, riešenia problémov v dlhodobých partnerských vzťahoch a spoluzití v rodine. Študenti tak mali možnosť dozvedieť sa o partnerských vzťahoch to najdôležitejšie o rozvoji povahových a morálnych vlastností človeka, a taktiež aj o základoch na vytvorenie harmonického a hlavne stabilného vzťahu v rodine. Prednášajúci uviedol aj niektoré hlavné nástrahy a chyby pri budovaní vzťahov, ktoré nakoniec vedú k ich jednoznačnému rozpadu. Vyjadril poľutovanie nad krátkosťou času, ktorý mohol venovať

študentom, ale myslím, že našťastie všetci majú možnosť dozvedieť sa všetko z jeho knihy o partnerských vzťahoch, ktorú

už mnohí nazývajú učebnicou študentov. Po skončení prednášky spisovateľ vysoko vyzdvihol nepredstieraný záujem študentov

o danú tematiku a ich osobnú úroveň ako študentov – poslucháčov.“

Mgr. E. Géciová

Vítazná snímka: „Nekonečný most“, autor M. Sojka

Medzi šestnástimi fotoklubmi GRANUS zabodoval

Počas víkendov 22. – 23. novembra 2015 sa uskutočnilo v Banskej Bystrici vyhodnotenie celoštátnej súťaže Petzvalov mapový okruh. Ide o najprestížnejšiu udalosť fotografov na Slovensku. Je to uzatvorená súťaž fotoklubov, ktorej cieľom je vytvoriť podmienky pre vzájomné hodnotenie tvorby fotografie. Každý z fotoklubov posielal do súťaže 15 fotografií bez tematického obmedzenia. Počas uzavretého obdobia sa série fotografií vymieňajú a hodnotia medzi zapojenými fotoklubmi podľa dohodnutého poradia. V tomto roku sa konal už dvadsiaty prvý ročník.

Zo šestnástich zúčastnených fotoklubov najviac bodov získal fotoklub GRANUS z Podbrezovej. Zvlášť blahoželáme Martinovi Sojkovi k víťazstvu so snímkom „Nekonečný most“.

ok Ceny prevzal L. Lacuška, predseda fotoklubu Granus

Na návšteve v KIA MOTORS SLOVAKIA

Dňa 10. novembra 2015 sme sa my, žiaci tretích ročníkov Súkromného gymnázia ŽP, spolu s riaditeľkou Ing. Annou Pavlusovou, učiteľkami Mgr. Ľubicou Goceliakovou a Mgr. Miroslavou Svinčiakovou zúčastnili exkurzie v automobilovom závode KIA MOTORS SLOVAKIA v Žiline.

Naša prehliadka začala krátkou, ale veľmi výstižnou prezentáciou, z ktorej sme sa dozvedeli históriu závodu a rôzne zaujímavé fakty, ako napríklad počet vyrobených

navštíviť lakovňu a lisovňu. Samotnú prehliadku sme začali vo zvarovni, kde sme mohli vidieť ako roboty zvrávajú karosériu automobilov. Veľmi nás zaujala ich bezchybná a precízna práca. Následne sme sa presunuli do montážnej haly, kde sme mohli vidieť ako sa kompletizujú samostatné automobily. Počas prehliadky sme videli autá, ktoré sa vyrábajú do rôznych kútov sveta. Na konci haly nás už čakali hotové automobily, kde sme boli svedkami ich prvého naštartovania.

automobilov za jeden deň, počet vyrobených motorov a podobne.

S pracovníkom závodu sme sa presunuli priamo do výrobného areálu, kde si jeden žiak mohol vyskúšať jazdu autom, ktoré bolo poháňané elektrickou energiou. V areáli závodu sa nachádzali štyri výrobné haly. My sme si pozreli len zvarovňu a montážnu halu. Z bezpečnostných dôvodov sme nemohli

Exkurzia v závode KIA sa nám veľmi páčila. Okrem množstva zážitkov sme si doniesli veľa nových poznatkov a informácií, ale aj sny o našom budúcom automobile. Ďakujeme Železiarňam Podbrezová za poskytnutie autobusu, ktorý nás bezpečne odviezol tam aj späť.

Lenka Filipiaková,
Natália Mušková (žiačky III.H)

ZP GASTRO servis
**Jedálny lístok
7. – 13. 12. 2015**
Pondelok
Polievky: krúpková, brokolícová dánska, pečivo.

- Vyprázaný syr, zemiaky, tatárska omáčka • Hovädzia pečienka milánska, cestovina • Udené mäso, hrachová kaša, uhorka, chlieb • Bulharský šalát s bravčovým mäsom, pečivo • Zemiakový paprikáš, paradajkový šalát • Lievance s džemom • Bageta šampiňónová so šunkou • Mliečny balíček.

Utorok
Polievky: slepačia, goralská, pečivo.

- Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa • Hovädzi guláš mexický, ryža, šalát • Ryba na vidiecky spôsob, zemiaky, šalát • Hydinový šalát, pečivo • Zapekaný bravčový rezeň so syrom, zeleninová obloha • Pečené buchty so slivkovým lekvárom, kakao • Bageta s kuracím mäsom • Ovocný balíček.

Streda
Polievky: kapustová s klobásou, špenátová so syrovými haluškami, pečivo.

- Bravčový perkelt, cestovina • Jarné kuracie stehno, zemiaky • Zemiakové placky plnené mäsom • Windsorský šalát, pečivo • Hovädzie mäso na vinohradnícky spôsob, zeleninová obloha • Súfance s makom • Bageta moravská • Mliečny balíček.

Štvrtok
Polievky: prešporská, kláštorňá, pečivo.

- Morčacie prsia na hrášku so šampiňónmi, ryža, šalát • Hovädzie dusené, chrenová omáčka, knedľa • Pizza zeleninová so salámou • Šalát z červenej repy so syrom, pečivo • Kuracie rezančky, zelená fazuľka s baby mrkvou • Zapekané palacinky s tvarohom • Bageta s pikantným mäsom • Ovocný balíček.

Piatok
Polievky: fazuľková kyslá s kôprom, krupicová so zeleninou, pečivo.

- Husárska roláda, zemiaková kaša, uhorka • Kuracie prsia prírodné, tarhoňa, šalát • Džuveč z bravčového mäsa, uhorka • Horehronský syrový šalát, pečivo • Zapekané zemiaky s pórom • Dukátové buchtičky s vanilkovým krémom • Bageta Gurmán • Mliečny balíček.

Sobota
Polievka: zemiaková gulášová, pečivo.

- Plnená paprika, knedľa • Hovädzie mäso na korení, ryža, cvikla • Bageta syrová.

Nedeľa
Polievka: furmanská, pečivo.

- Vyprázaná ryba, zemiaky, kompót • Bravčové stehno záhradnícke, slovenská ryža, šalát • Bageta Apetito.

Zázvor konzumujte s mierou

Zázvor či dŕmbier lekársky sa teší čoraz väčšej obľube v našich domácnostiach. Pre svoje vlastnosti neodmysliteľne patrí do jedálneho lístka najmä v zimných mesiacoch. To, že má veľa pozitívnych účinkov pre naše zdravie je dávnovedná múdrosť. Pri chorobách tlmí množenie vírusov a šírenie baktérií, má schopnosť prehriať celé telo. Zázvor stimuluje chuť do jedla, podporuje trávenie a urýchľuje metabolizmus. Má antiseptické účinky a tak sa používa aj pri črevných vírusoch a bakteriálnych infekciách. Pitie zázvorového čaju zmierňuje kinetózu, pomáha pri bolestiach hlavy a závratoch. Lekári odporúčajú zázvor pri liečbe artritídy, aj reumatických ochorení. Obklady zo zázvoru majú protizápalové a analgetické účinky. Pre svoje pozitívne vlastnosti by nemal chýbať v každej domácnosti.

Hlavné v Indii a Číne sa zázvor v čerstvom aj sušenom stave používa už po tri tisícročia nielen ako liek, ale každodenne ako cenná kulinárska ingrediencia, pretože dodáva pokrmom pikantnú príchuť citrónov. V sušenom stave sa vďaka tomu stal neoddeliteľnou súčasťou mnohých orientálnych

zmesí korení, napríklad Kari, ktoré je ideálne do mäsitých rybích pokrmov, do marinád a na divinu. Rovnako tak sa sušený zázvor pridáva do pekárskeho cukrárskeho výrobkov, nielen do perníka a sušienok, lebo pre dobré trávenie si ho môžete pridať aj do domáceho chleba. Vhodný je aj do marmelád a džemov, pretože jeho báječné ostrá chuť sa hodí k ovociu, ako je napríklad ananás, egreš, jablká či hrušky. Používa sa aj na výrobu likérov a sirupov.

Hoci zázvor účinne pomáha pri mnohých zdravotných problémoch, niektorí ľudia ho neobľubujú. A príčinou nemusí byť iba špecifická chuť tejto rastliny. Zaujímavú súvislosť ponúka jeden z najznámejších francúzskych fytotherapeutov Maurice Mességué, ktorý dôveru v liečivú silu prírody spája so zamestnaním: „Ten, kto je šťastný v práci, ľahšie prijíma

aj liečbu bylinkami,“ objasňuje. Opačným extrémom sú ľudia, ktorí si nedokážu bez zázvorového čaju predstaviť ani jeden deň. Môže však dlhodobé pitie nápoja z čerstvého strúhaného dŕmbiera spôsobiť nejaké komplikácie?

„Zázvor je potrebné užívať v rozumnej miere. Dospelí štyri gramy denne v obmedzenom čase, deti do dvoch rokov by nemali zázvor užívať vôbec,“ zdôrazňuje MUDr. Alžbeta Béderová. „V tehotenstve je vhodné užívať ho len v malých a miernych dávkach. Zázvor sa nemá užívať nalačno, pretože môže, naopak, spôsobiť tráviace ťažkosti, hlavne pri žalúdočných a dvanástnikových vredoch. Rovnako nie je vhodný pre diabetikov.“ „Na prípravu čaju je vhodné použiť maximálne 4 gramy čerstvého postrúhaného zázvoru...“ odporúča MUDr. Alžbeta Béderová „...v sušenej forme do 1 gramu. Čaj treba piť v menších dávkach. Pri vyšších dávkach nad 4 až 5 gramov sa vyskytli tráviace ťažkosti a hnačky. Pre deti staršie ako dva roky je vhodná tretinová dávka, treba však zohľadniť aj ich hmotnosť – chudé deti majú dávku ešte nižšiu.“

(Sme.Primár.sk)

ZP GASTRO servis
**Jedálny lístok
14. – 20. 12. 2015**
Pondelok
Polievky: zeleninová s rajbaničkou, paradajková, pečivo.

- Bravčové stehno hamburské, knedľa • Pečené kuracie stehno, zeleninová ryža, kompót • Špenátový prívarok, voľské oko, zemiaky • Lahôdkový šalát, pečivo • Hovädzi guláš so zelenou fazuľkou • Rezancový náky s tvarohom a jahodami • Bageta s pikantným mäsom • Ovocný balíček.

Utorok
Polievky: boršč s mäsom, rolnička, pečivo.

- Vyprázaný morčacie rezeň ovčiariky, zemiaková kaša, uhorka • Hovädzie filé kopaničiarske, tarhoňa, šalát • Klužská kapusta • Pikantný syrový šalát, pečivo • Hubové rizoto, uhorkový šalát • Buchty na päre s lekvárom, kakaová posýпка, kakao • Bageta Apetito • Mliečny balíček.

Streda
Polievky: držková, mrkvová s pórom, pečivo.

- Kuracie prsia na hubách, ryža, šalát • Hovädzi guláš maďarský, knedľa • Vyprázaný karfiol, zemiaky, tatárska omáčka • Pestrý cestovinový šalát • Bravčové mäso dusené s kelom • Škoricové osie hniezda, kakao • Bageta Gurmán • Ovocný balíček.

Štvrtok
Polievky: slovenská hubová, karfiolová, pečivo.

- Perkelt z morčacieho mäsa, cestovina • Sekaný rezeň z bôčika, zemiakový šalát s majonézou • Restovaná kačacia pečeň, hrášková ryža, cvikla • Grécky šalát, pečivo • Losos na masle, dusená zelenina • Hanácke koláče, kakao • Bageta moravská • Mliečny balíček.

Piatok
Polievky: hrstková, frankfurtská, pečivo.

- Pečené kačacie stehno, červená kapusta, knedľa • Hovädzia roštenka portugalská, ryža, šalát • Važecká pochúťka, zemiakové placky • Syrové tajomstvo, pečivo • Cestoviny s brokolicou a smotanovou omáčkou • Zemiakové knedličky s nutelou, maková posýпка, kakao • Bageta s kuracím mäsom • Ovocný balíček.

Sobota
Polievka: sedliacka, pečivo.

- Kuracie stehno na smotane s hlivami, cestovina • Pečená krkovička na cesnaku, zemiaky, cvikla • Bageta Gurmán.

Nedeľa
Polievka: šošovicová s kyslou kapustou, pečivo.

- Hovädzia pečienka sviečková, knedľa • Bravčové mäso na rasci, ryža, šalát • Bageta šampiňónová so šunkou.

SKI TÁLE

SILVESTROVSKÝ TÝŽDEŇ V SKI TÁLE 26. 12. 2015 - 2. 1. 2016

DENNE VÁS POZÝVAME NA: • Grilované špeciality • Francúzske palacinky • Večerné lyžovanie • Detský kútik s animátorkou v reštaurácii Stodola • Animačný program a súťaže •

29. 12. 2015 - KMEŤOBAND & COLORS OF SOUND VSTUPNÉ 7 €

31. 12. 2015

SILVESTER V STODOLE

VSTUPNÉ 44 €

2. 1. 2016

VEREJNÉ PRETEKY

V LYŽOVANÍ PRE CELÚ RODINU

ZAMESTNANECKÉ LYŽIARSKÉ LÍSTKY V STREDISKU SKI TÁLE

Zamestnanci spoločnosti Železiarne Podbrezová a.s. a všetkých dcérskych spoločností si môžu zakúpiť výhodné lyžiarske lístky platné v stredisku Ski Tále - 15 jazd za 11 € (+ 2 € vratná záloha za bezkontaktnú chipovú kartu). Lístky budú k dispozícii v pokladniach jednotlivých spoločností.

WWW.TALE.SK | Facebook: Ski, Golf & Hotel Resort Tále | Viac informácií: +421 48 6712 201, 205, infotale@tale.sk

Výber do reprezentačného družstva Zimných olympijských hier mládeže (ZOHM) dorastencov a dorasteniiek si výbornými výsledkami vybojovali naši biatlonisti Karin Kazárová a Lukáš Ottinger.

Na reprezentačné sústredenie na prvom snehu, ako aj strelecké tréningy pod vedením reprezentačného trénera ZOHM - dorasteniiek Jaroslava Kamenského, bola nominovaná aj naša pretekárka Karin Kazárová. Dvojitzdňové sústredenie štyroch reprezentantiek sa konalo v mrazivom novembrovom počasí na okruhu s umelým snehom v talianskom vysokohorskom stredisku Livigno (1800 m.n.m.).

Na takmer trojitzdňové sústredenie reprezentačného družstva

Príprava reprezentačných družstiev na prvom snehu S ÚČASŤOU K. KAZÁROVEJ A L. OTTINGERA

ZOHM dorastencov sa nominoval aj náš úspešný pretekár Lukáš Ottinger, pod vedením reprezentačného trénera ZOHM Petra Kazára. S ďalšími reprezentantmi intenzívne trénovali v ideálnych športových podmienkach v zasneženom lyžiarskom stredisku Beitostolen v Nórsku (900 m.n.m.). V priebehu sústredenia bolo upravených približne tridsať kilometrov tratí v prírodných podmienkach a pretekársky okruh dlhý štyri kilometre na štadióne so strelnicou.

Andrea Kazárová

Druhý sprava Lukáš Ottinger v tréningovom stredisku Beitostolen

Moje veľké ďakujem patrí generálnemu riaditeľovi Ing. Vladimírovi Sotákovi, aj Ing. Jozefovi Turisovi pri vybavovaní ťažkej operácie v Banskej Bystrici.

Drahuša Babicová

Ďakujeme pracovníkom hotela Stupka na Táloch V. Bukovského, recepčným, personálu reštaurácie, masérke E. Slabáckovej za milé prijatie a poskytnutie služieb 23. novembra 2015.

Vďační účastníci výletu, dôchodcovia, bývali dlhoroční pracovníci ŽP.

A. Jergelová, predsedníčka ZO SZPP Podbrezová

Karin Kazárová na tréningu v Livigno

Spomienky

Dňa 29. novembra sme si pripomenuli druhé výročie odvetdy, ako nás navždy opustil náš drahý brat, švagar a ujo

Emil JAKUBEC z Jasenia.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú sestra, švagar, netere Alenka, Mariánka a synovec Pavol s rodinami

...

„Len zapálenú sviečku z lásky ti na hrob môžem dať, spokojný spánok ti priat, modlitbu tichú odriekať a s bolesťou v srdci navždy spomínať.“

Dňa 13. decembra uplynú dva roky odvetdy, ako nás navždy opustil milovaný

Ladislav SLIVKA z Hornej Lehoty.

S láskou a úctou spomína manželka

...

Dňa 13. decembra 2015 si pripomenieme prvé výročie, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec a starý otec

Jozef LICHVÁR z Podbrezovej.
S láskou a úctou spomína manželka, syn, dcéra a vnúčatá

...

„Hoci si odišiel a niet ťa medzi nami, v našich srdciach ostaneš navždy s nami.“

Dňa 16. decembra si pripomenieme smutné desiate výročie odvetdy, čo nás navždy opustil náš drahý, milovaný manžel, otec a starý otec

Otakar BREJZA z Piesku.

S láskou a úctou spomínáme

...

„Mal som vás všetkých rád a chcel som ešte žiť, ale prišla tá chvíľa, keď musel som vás opustiť. Neplačte, nechajte ma ticho spať, čo mi bolo súdené, muselo sa stať.“

Dňa 22. decembra uplynú smutný rok odvetdy,

ako nás navždy opustil náš drahý syn, otec, druh, brat, švagar, ujo a vnuk

Roman GAJDOŠÍK z Podbrezovej.

Spomíname s láskou a úctou

...

„Čas plynie ako tichý rieky prúd, kto ťa mal rád, nevie zabudnúť.“
Dňa 22. decembra 2015 uplynú päť rokov odvetdy, ako nás navždy opustila milovaná manželka, mama a stará mama

Anna FODOROVÁ z Valaskej.

Kto ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína manžel, synovia Marián, Pavel a Ľubomír s rodinami

...

Dňa 23. decembra uplynú šesť rokov, ako nás náhle opustil milovaný manžel, zať a brat

Róbert SOJAK z Brezna – Mazorníkova.

S láskou spomína manželka Anna a ostatná rodina

...

Dňa 9. decembra si pripomenieme smutné prvé výročie odvetdy, ako nás navždy opustila manželka, mamka, stará mama a sestra

Eva ŽECOVÁ z Brezna.

S láskou a úctou spomínáme

Podakovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, známym, bývalým spolupracovníkom a susedom, ktorí sa prišli 13. novembra 2015 rozlúčiť s našou milovanou mamou, starou a prastarou mamou

Elenou ŠPILÁKOVOU z Podbrezovej.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ.

Smútiaca rodina

Odišli do dôchodku

v novembri

do predčasného starobného dôchodku

Vlastimil BERČÍK
Peter MACUL'A
Ján MAREK
Jozef ŠEBO
Mária ZÁZRIVCOVÁ.

V mene vedenia akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová im ďakujeme za odvedenú prácu a do ďalších rokov života želáme veľa slnečných dní.

Podbrezovský jarmok

Dňa 12. decembra 2015 o 9. hod. sa začína v kultúrno-spoločenskom centre v Podbrezovej tradičný vianočný jarmok.

Po prvej časti Obcejnej ligy v kolkoch je LÍDROM OCELIAREŇ

Ako každoročne, aj tento raz sme odštartovali na jeseň súťaž amatérskych kolkárov a kolkárok „Obecnú ligu v kolkoch“. V prvej štvrtine súťaže sa predstavilo v Kolkárničke pri Hrone už deväťdesiat tri amatérskych súťažiacich, z ktorých každý nastupuje v jednom z desiatich účastníckych družstiev. Po prvej časti, v ktorej každé družstvo odohralo deväť zápasov, je lídrom súťaže družstvo Oceliariarne so 16 bodmi, nasleduje Pltník s 15 a Šable s 13 bodmi. Medzi neregistrovanými jednotlivcami sa najviac darí Pavlovi Šuchovi z Oceliariarne, 2. miesto patrí Ladislavovi Adámekovi z Oceliariarne a na 3. mieste je Jaroslav Romančík ml. zo Strojára.

Najlepší výkon družstva: Pltník 1593 (3. kolo proti Oceliariarni)

Najlepší výkon jednotlivca: Jaroslav Kršteník (Pltník) 298 (1. kolo proti Bystrej)

Najlepšia dráha: Ivan Balco (Bystrá) 160, 98+62 (6. kolo proti Astre)

Najlepšie plné: Ľuboš Bublíny (Pltník) 104 (1. kolo proti Bystrej)

Najlepšia dorážka: Ján Schaller (Pltník) 62 (2. kolo proti Atlétom)

Poradie družstiev po deviatich zápasoch: 1. Oceliariareň (16), 2.

Pltník (15), 3. Šable (13), 4. Strojár (10), 5. Ocelové líšky (10), 6. Bystrá (10), 7. Atléti (7), 8. Astra (4), 9. Perla (4), 10. Bufetáci (1).

TOP 10 – jednotlivci (v priemere-roch): 1. Pavel Such (265), 2. Ladislav Adámek (262), 3. Jaroslav Romančík ml. (260), 4. Martin Fačko ml. (259), 5. Dalibor Varholák (259), 6. Pete Zohn (258), 7. Ivan Balco (258), 8. Stanislav Vais (255), 9. Marek Švantner (252), 10. Milan Budinský ml. (252).

(MK)

Tentoraz z boja o loptu vyšiel víťazne domáci obranca Nikola Andrić pred stre-dopoliarom hostí Pape Macou Sarrom

„Bol to ťažký zápas, takticky na veľmi dobrej úrovni. Hráči skúšali ísť za gólom, zaslúžia si pochvalu, škoda šance Gal Andrezlyho na začiatku druhého polčasu...“ povedal náš tréner Marek Fabuľa.

Foto: A. Nociarová

S MYJAVOU

Sobota, 21. november 2015, štadión Myjava.
Fortuna liga, 17. kolo.

Spartak Myjava – FO ŽP Šport Podbrezová 2:1 (1:1)

Góly: 14. Škutka, 69. Sládek – 39. Pančík. ŽK: Sládek, Duga – Kuciak, Vaščák, Gal Andrezly. Pred 849 divákmi rozhodovali: Marek Špaček, Tomáš Solománi, Miroslav Benko.

Podbrezová cestovala k neoblíbenému súperovi do Myjavy a ako prvá inkasovala. Po niekoľkých náznakoch šancí sa presadil v štrnásťtej minúte náš bývalý hráč Dávid Škutka, ktorý využil to, že strelu Bilovského Kuciak vyrazil priamo pred neho a už sa nemohol pomýliť (1:0). Železiari ale týmto gólom ožili a dostali sa do veľkých šancí. Najprv sa Rendla rútil sám na Hrušku, no ten ho vychytil a potom sa podobná situácia, no s iným našim hráčom, opakovala. Lopta po strele Vaščáka už za gólmána prešla, avšak trafila zrd. Prvý polčas ukončili hostia skvele, veď tvrdá strela Juraja Pančíka skončila v sieti a tak sa išlo do kabín za vyrovnaného stavu (1:1). Druhé dejstvo začalo veľkými šancami Podbrezovej, avšak Vaščáka aj Kupčíka vychytil Hruška, respektíve lopta tesne minula tyč. Keďže tieto možnosti gól nepriniesli, zobrať opraty zápasu do rúk Sládek. V prvej šanci neuspel, potom nevyužil po perfektnom zákroku Kuciaka samostatný nájazd, ale do tretice už skóroval, keďže využil príhrávku od Daniela (2:1). V závere mal ešte šancu Duga, ktorého ďalším skvelým zákrokom vychytil Kuciak. Skóre sa už v závere nezmenilo, tri body ostali v Myjave. M.K.

FO ŽP Šport: Kuciak – Gal Andrezly, Migala, Vaščák, Vajda, Kupčík, Kochan, Andrić, Podio (83. Mehanović), Szóke, Rendla (22. Pančík, 76. Sabler).

Z ligových dráh

Minulý víkend pokračovala kolkárska Extraliga 11. kolom, v ktorom A tím vycestoval do Piešťan, kde si poradil s domácim MKK 6:2. Najlepším hráčom zápasu bol Milan Tomka (626). B mužstvo vyrazilo opäť rovnako smerom a svoj ligový zápas odohralo na dráhach Spišskej Novej Vsi. Domáci Tatran naše béčko neprekvapil, vyhralo 6:2. C družstvo mužov nastupovalo proti favorizovanému Veľkému Šarišu na ich dráhach. Domáci zvíťazili veľmi tesne 5:3. V nedeľu vycestovalo béčko do Bratislavy, kde s Interom A v predohrávke 13. kola a v boji o druhé miesto remizovali 4:4, čo znamenalo udržanie sa na pozícii po jesennej časti, hneď za našim áčkom. Dorastenci zvíťazili v Spišskej Novej Vsi a sú na 3. mieste Dorasteneckej ligy - východ.

Extraliga muži

11. kolo

MKK Piešťany – KO ŽP Šport A
2:6 (3422:3575)

(M.K.)

Zostava a body: Ponjavič 525/0, Zavarcko 620/1, Vadovič 578/0, Kuna 616/1, Tepša 610/1, Tomka 626/1.

Tatran SNV – KO ŽP Šport B
2:6 (3390:3457)

Zostava a body: Pašiak 588/0, Dilský 590/1, Šibal 580/1, Balco 561/1, Kyselica 555/0, Kozák 583/1.

Slavoj V. Šariš – KO ŽP Šport C
5:3 (3499:3333)

Zostava a body: Svitek 541/0, Petráš 561/0, Herich 575/1, Paulečko 518/0, Babčan 591/1, Štefančík 547/1.

13. kolo - predohrávka
Inter Bratislava A – KO ŽP Šport B
4:4 (3642:3607)

Zostava a body: Kozák 621/0, Dilský 619/1, Šibal 617/1, Kyselica 570/0, Balco 581/1, Pašiak 599/1.

1. liga dorast - východ

13. kolo - predohrávka

Tatran SNV – KO ŽP Šport
0:4 (1298:1592)

Zostava a body: Ďuricová 499, Poliaková 506, Gjerit/Svantner 449, F. Bánik 527. Sprint: Svantner/1, Gjerit/1.

S DUNAJSKOU STREDOU

Piatok, 27. novembra 2015, ZELPO ARÉNA.

Fortuna liga, 18. kolo.

FO ŽP Šport Podbrezová – FK DAC Dunajská Streda 0:0

ŽK: 57. Migala, 90. Viazanko – 35. Davis, 85. Michalík, 86. Szarka. Pred 789 divákmi rozhodovali: Sedlák, Weiss, Petříček.

V prvom polčase sa hral bojovný futbal medzi šestnástkami, s minimom streleckých pokusov do priestorov brán. Zaujatala šanca Szarku v úvode polčasu, ktorú výborným obranným zákrokom zneškodnil Kupčík a pekná brejková akcia v tridsiatej druhej minúte, ktorú technickou strelou zakončil Gal Andrezly, no brankár Tujvel ju efektívnym zákrokom vytlačil na roh. V druhom polčase bolo oveľa viac vzruchu pred oboma brámkami, avšak ani jedno mužstvo si nevytvorilo vyloženú šancu a tak sa v tomto zápase zrodila zaslúžená remíza.

FO ŽP Šport: Kuciak – Migala, Kupčík, Vajda, Andrić, Szóke, Kapor (58' Podio), Kochan (80' Sabler), Gal Andrezly (71' Pančík), Viazanko, Vaščák.

Ťažká misia na odvetu v Lige majstrov Dvojzápas s Talianmi

Prelom novembra a decembra je v kolkárskom kalendári vyhradený pre prvé kolá v súťaži Ligy majstrov. Kolkárskemu oddielu ŽP Šport prisúdilo zrebovanie súťaže do prvého kola družstvo z talianskych Álp - Neumarkt (Južné Tirolsko).

Prvá fáza súťaže bude odohraná dvojkolovo, pričom prvý zápas sa konal 21. novembra v Dome športu Podbrezová. Taliani, ktorých dres oblieka úradujúci svetový rekordér z Majstrovstiev sveta v kolkoch 2014 Tamáš Kiss z Maďarska, či už naturalizovaný Talian Gábor Kovács, dlhoročný reprezentant Maďarska na majstrovstvách sve-

Erik Kuna si zlepšil osobný výkon na 699 kolkov. Foto I. Kardhorová

ta, prišli na zápas do Podbrezovej s veľkým odhodlaním, avšak aj s vedomím, aký silný domáci súper proti nim stojí. Neumarkt nasadil do prvej dvojice svoje najsilnejšie duo Kiss + Kovács, doplnené Righim.

Podbrezová začala zápas s trojicou Vadovič, Tepša, Tomka. Bystrík Vadovič (663) po výbornom výkone proti Righimu (607) od začiatku viedol a už po troch dráhach rozhodol o bode pre Podbrezovú. Daniel Tepša (627) dostal najsilnejšieho súpera, T. Kiss (701) a od začiatku ťahal za kratší koniec. Nedokázal vzdorovať v pohode hrajúcemu Maďarovi a podľahol mu hladko 0:4. Milan Tomka (634) nastupoval proti G. Kováčovi (658) s vidinou ťažkého súboja, avšak s reálnou šancou na zisk bodu. Tento súboj ovplyvnila druhá dráha, na ktorej náš hráč prehral so súperom o 30 kolkov, čo bol nakoniec rozhodujúci faktor duelu. Po polovici zápasu bol stav 1:2 z pohľadu Podbrezovej, na kolky + 42 pre hostí. Uvedené skóre, aj keď nepriaznivé, bolo potlačované tým, že Podbrezová mala do druhej časti prichystané svoje dva hráčske esá – Závarka a Kuna, zatiaľ čo Taliani si svoje „hviezdy“ už vyčerpali. Dvojicu domácich kolkárov doplnil ešte Tomáš Pašiak. Vilmoš Zavarcko, aj napriek na jeho pomery „slabých“ 659, porazil súpera Lantschnera striedaného Eggerom (592) s prehľadom. Jediná škoda bol výsledok na poslednej dráhe (146). Erik Kuna

(699) začal svoju prvú šesťdesiatku veľkolepo, keď na semafore svietilo číslo 383, čo bolo neobyčajne veľa. Aj napriek menšiemu zaváhaniu na tretej dráhe (148), dokázal zdolať Thaler (596) o 103 kolkov a zároveň výkon 699 znamená jeho nový osobný rekord. Tomáš Pašiak začal katastrofálne, aj keď striedanie podľa trénera nebolo v tomto zápase v pláne, na výkon 114 na prvej dráhe sa inak asi reagovať nedalo. Po tridsiatke prenechal svoje miesto Martinovi Kozákovi, ktorý pokračoval v mizérii po Pašiakovi a po nepatrnom zlepšení dosiahol spoločne výkon 495. Výkon dvojice nehodný Ligy majstrov, výkon nehodný takýmto kolkom a kolkárni. Priemer oboch hráčov v Extralige je vysoko nad 600 kolkov, ale v tomto zápase nepredali zo svojho umenia nič. Súper Blaas (634) tak dokráčal k bezproblémovému bodu pre družstvo a vlastne aj k ďalším dvom. Tento zápas potvrdil, aké sú kolky nevyspytateľným športom. Aj maličký detail môže ubrať, alebo na druhej strane pridať aj takých 50 a viac kolkov na celkovom výkone, a tie sú v závere rozhodujúce. Konečný výsledok 3:5 (3777:3788) otvára priestor na boj o každý kolok, o každý bod v odvetnom zápase, ktorý sa uskutoční 5. decembra 2015 v Taliansku.

(mk)